

สาขาที่ 10 นมแม่ และอนามัยแม่และเด็ก

ครองงาน หมายถึง การมีความสามารถปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ และงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดี โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ (80 คะแนน)

1. ความรู้ที่จำเป็นในสาขาที่คัดเลือก (10 คะแนน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ หน้าข้อความต่อไปนี้

- ..... 1. หญิงตั้งครรภ์ควรมาฝากครรภ์ทันทีที่รู้ว่าตั้งครรภ์ก่อนอายุครรภ์ 12 สัปดาห์ โดยให้สามีพามาด้วย
- ..... 2. ภาวะเสี่ยงของหญิงตั้งครรภ์ที่ต้องรับมาสถานบริการสาธารณสุขทันที ได้แก่อาการดังนี้ ลูกดิ้นน้อยกว่า 10 ครั้งใน 1 วัน (เมื่อตั้งครรภ์ได้ 32 สัปดาห์ขึ้นไป) มีเลือดออกทางช่องคลอด
- ..... 3. แม่หลังคลอดควรเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน และเลี้ยงควบคู่กับอาหารที่เหมาะสมตามวัยจนลูกอายุครบ 2 ปี หรือมากกว่านั้น
- ..... 4. เด็กอายุ 3 เดือนไม่สบตา ไม่ยิ้มตอบ ไม่ชูคอในท่าคว่ำ เด็กคนนี้มีพัฒนาการปกติ
- ..... 5. พ่อ - แม่ ของเด็กแรกเกิด - 5 ปี ควรเล่นนิทานให้ลูกฟังทุกวันวันละ 10-15 นาที เวลาใดก็ได้และ พ่อ - แม่ ควรเล่นกับลูกด้วย
- ..... 6. เด็กแรกเกิด - 6 เดือน กินนมแม่อย่างเดียวและต้องกินน้ำล้างปากลูกด้วย
- ..... 7. การเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 คือ การสอดส่องดูแล ไม่ให้มีการโฆษณา การส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่ไม่เหมาะสม
- ..... 8. การเฝ้าระวังภาวะโภชนาการเด็กปฐมวัย โดยการชั่งน้ำหนักและวัดความยาว /ส่วนสูง เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ทำให้ทราบว่าหากเด็กมีน้ำหนักน้อยแสดงว่าได้รับอาหารไม่เพียงพอ หากเด็กมีภาวะเตี้ยแสดงว่าได้รับอาหารไม่เพียงพอมาเป็นระยะเวลานาน
- ..... 9. งานอนามัยแม่และเด็กต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ โดยทางเสียงไร้สายและการเยี่ยมบ้าน
- ..... 10. อสม. เป็นผู้นำในการจูงใจครอบครัวและผลักดันให้ชุมชนเพื่อส่งเสริมให้สามีพาหญิงตั้งครรภ์ไปฝากครรภ์ทันทีเมื่อรู้ว่าตั้งครรภ์ และส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ส่งเสริมให้พ่อ - แม่ และผู้เลี้ยงดูเด็กเล่นนิทาน เล่นกับลูกเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก

2. ทักษะและการปฏิบัติตัวของ อสม. ในการเป็นต้นแบบด้านอนามัยแม่และเด็ก (10 คะแนน)

2.1 อธิบายถึงความสำคัญของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

.....
.....

2.2 ท่านมีแนวคิดหรือแนวทางการปฏิบัติตัวอย่างไรเพื่อเป็นต้นแบบในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

.....
.....

2.3 ท่านมีแนวคิดหรือแนวทางการปฏิบัติตัวอย่างไรเพื่อเป็นต้นแบบในการส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็ก

.....
.....

2.4 ครอบครัวของอสม.เป็นต้นแบบที่ดีให้แก่ครอบครัวอื่นในชุมชน

.....
.....
3. ทักษะและความสามารถของอสม. ในการถ่ายทอดความรู้ทางเทคนิคและการบริหารจัดการเรื่องอนามัยแม่และเด็ก (10 คะแนน)

3.1 ทักษะของ อสม. ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

3.1.1 อสม. สามารถอธิบายทำนองให้นมลูกที่ถูกต้องและแม่ลูกรู้สึกสบาย

ไม่สามารถสาธิตได้ ทำได้ ไม่ถูกต้อง ถูกต้อง

3.1.2 อสม.สามารถสาธิตการบีบเก็บน้ำนมได้

ไม่สามารถสาธิตได้ ทำได้ ไม่ถูกต้อง ถูกต้อง

3.1.3 อสม. สามารถสาธิตการป้อนนมเด็กได้ถูกต้อง

ไม่สามารถสาธิตได้ ทำได้ ไม่ถูกต้อง ถูกต้อง

3.1.4 อสม.สามารถอธิบายและช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาการให้นมลูกได้ เช่น หัวนมแตก นมคัด

ไม่สามารถสาธิตได้ ทำได้ ไม่ถูกต้อง ถูกต้อง

3.2 ความสามารถในการดำเนินงานเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

3.2.1 ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ได้ครอบคลุมหรือไม่ อย่างไร

(ทะเบียนหญิงตั้งครรภ์/การเยี่ยมบ้าน/การตั้งกลุ่มหรือชมรมแม่และเด็ก)

ไม่ครอบคลุม ครอบคลุม

.....
.....
.....

3.2.2 ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่แม่หลังคลอดได้ครอบคลุมหรือไม่ อย่างไร

(ทะเบียนแม่หลังคลอด/การเยี่ยมบ้าน/การตั้งกลุ่มหรือชมรมแม่และเด็ก)

ไม่ครอบคลุม ครอบคลุม

.....
.....
.....

3.2.3 ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้การดูแลเด็กให้แก่แม่หรือครอบครัวได้ครอบคลุมหรือไม่

อย่างไร (ทะเบียนเด็กแรกเกิด/การเยี่ยมบ้าน/การตั้งกลุ่มหรือชมรมแม่และเด็ก)

ไม่ครอบคลุม ครอบคลุม

.....
.....
.....

3.2.4 ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้การส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้แก่แม่หรือครอบครัวได้

ครอบคลุมหรือไม่ อย่างไร (การเยี่ยมบ้าน/การตั้งกลุ่มหรือชมรมแม่และเด็ก)

ไม่ครอบคลุม ครอบคลุม

.....
.....

.....
3.3 วิธีการ เครื่องมือและช่องทางในการถ่ายทอดความรู้และข้อมูลข่าวสาร

3.3.1 คุณได้ทำหน้าที่ให้ข้อมูลความรู้หรือกระจายข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็กในชุมชนหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
3.3.2 มีการผลิตสื่อชุมชนหรือใช้สื่อชุมชนในการให้ข้อมูลความรู้หรือกระจายข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็กในชุมชนหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
3.3.3 มีการสร้างระบบสื่อสารข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังของชุมชน

.....
.....
.....
3.3.4 มีการพัฒนาทักษะความรู้เกี่ยวกับการดูแลส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็กให้แก่ผู้ร่วมงาน

.....
4. ความสามารถในการด้านการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ (20 คะแนน)

4.1 ให้อธิบายว่าชุมชนของท่าน (หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและคนในชุมชน) มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนรื่องนมแม่และงานอนามัยแม่และเด็กอย่างไร

.....
.....
.....
4.2 ให้ระบุหรืออธิบายวิธีการที่ทำให้ชุมชนมาเป็นเจ้าของเรื่องอนามัยแม่และเด็กร่วมกันได้

.....
.....
.....
4.3 ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการสร้างให้คนในชุมชนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เรียนรู้ว่าอนามัยแม่และเด็กมีความสำคัญอย่างไร บุคคล ครอบครัว และชุมชนมีส่วนได้ส่วนเสียและมีความเสี่ยงอย่างไร

.....
.....
.....
4.4 ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการในการทำให้กลุ่มอื่นในชุมชน (มากกว่า อสม.) ได้เข้ามาร่วมคิดร่วมทำเรื่องอนามัยแม่และเด็กและสนับสนุนการดำเนินงานได้

.....
4.5 ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการในการบรรจุเรื่องอนามัยแม่และเด็ก เข้าสู่การสนับสนุน
งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์กรภายนอก
.....
.....

5. กิจกรรมและผลการดำเนินงานของ อสม. นมแม่และอนามัยแม่และเด็ก (10 คะแนน)

5.1 ขอให้อธิบายสถานการณ์สุขภาพแม่และเด็กในชุมชน (สามารถอธิบายสถานการณ์สุขภาพของแม่
และเด็กในชุมชนได้)
.....
.....
.....

5.2 สามารถระบุปัญหาและปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อสุขภาพแม่และเด็กในชุมชนได้ (มีข้อมูลและ
สถานการณ์สนับสนุน)
.....
.....
.....

5.3 มีการวางแผนจัดการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดกับแม่และเด็กใน
.....
.....
.....

5.4 มีการดำเนินงาน/จัดกิจกรรม/โครงการเพื่อส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็กในชุมชนอย่างไร โปรด
แสดงผลการดำเนินงานที่เสร็จสิ้นแล้วพร้อมหลักฐาน
.....
.....
.....

5.5 มีการดำเนินงาน/จัดกิจกรรม/โครงการแก้ไขปัญหาและปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อสุขภาพแม่และเด็กที่
เป็นกลุ่มเสี่ยงอย่างไร โปรดแสดงผลการดำเนินงานที่เสร็จสิ้นแล้วพร้อมหลักฐาน
.....
.....
.....

5.6 อธิบายการดำเนินงานเพื่อเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

.....
.....
.....

5.7 นำเทคโนโลยี/ นวัตกรรม/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาปรับใช้ในการส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็กในชุมชนอย่างไร

.....
.....
.....

5.8 อธิบายบทบาทของท่านที่แสดงถึงการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ (ฝากท้องเร็วก่อน 12 สัปดาห์/ โภชนาการหญิงตั้งครรภ์/ ส่งเสริมบทบาทสามีและครอบครัว)

.....
.....
.....

5.9 อธิบายบทบาทของท่านที่แสดงถึงการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (เยี่ยมบ้าน/ ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำเบื้องต้น/ ให้กำลังใจ)

.....
.....
.....

5.10 อธิบายบทบาทของท่านที่แสดงถึงการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กอย่างมีคุณภาพ (กิน กอด เล่น เล่า นอน ฝ้าดูฟัน ส่งเสริมพัฒนาการ)

.....
.....
.....

6. ความสำเร็จและสิ่งที่ภาคภูมิใจที่เป็นรูปธรรมเด่นชัดในสาขานมแม่และอนามัยแม่และเด็ก (20 คะแนน) โปรดอธิบายโดยครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้ พร้อมหลักฐานประกอบ

- เหตุผลและแรงบันดาลใจ
- เป้าหมายและสิ่งที่คาดหวังของการดำเนินกิจกรรม
- บทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมของชุมชน หน่วยงาน และเครือข่าย
- ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

.....
.....

.....
.....
.....
.....

ผลงานเชิงประจักษ์ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคตตามจุดหมายปลายทาง ตลอดจนการได้รับรางวัลจาก
หน่วยงานองค์กรต่างๆทุกระดับ (10 คะแนน) โปรดระบุพร้อมแสดงหลักฐาน

1. แนวทางการธำรงความยั่งยืนของกิจกรรม

.....
.....
.....

2. แผนงาน/โครงการที่จะดำเนินงานต่อไปในงานอนามัยแม่และเด็ก

.....
.....
.....

3. ระบบส่งต่อการพัฒนาหรือการสร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในงานอนามัยแม่และเด็ก

.....
.....
.....